

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет педагогічної освіти

ЗВІТ
КАФЕДРИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗА 2023 РІК

Обговорено і затверджено
на засіданні кафедри дошкільної освіти
Протокол № 20 від 12 грудня 2023 року

Зав. кафедри

Олена ПОЛОВІНА

1. Місце кафедри в структурі Факультету педагогічної освіти в системі столичної освіти, освітньому просторі України. Соціальна відповідальність і партнерство.

Кафедра дошкільної освіти (далі КДО) функціонує з 1 вересня 2011 року. До професорсько-викладацького складу входять 13 штатних науково-педагогічних працівників (далі НПП), із яких: докторів наук 2, з них за званням професор – 2; кандидатів педагогічних наук – 10, з них доцентів за званням – 4, доцентів за посадою – 5; один викладач не має наукового ступеню, але є аспірантом першого року навчання зі спеціальності 012 Дошкільна освіта (таблиця 1). У порівнянні з 2022 роком кількісний склад штатних працівників кафедри залишився без змін. А якісний склад змінився: + 1 професор за вченим званням та + 1 доцент за посадою.

Таблиця 1

Кадровий склад

№ з/п	Прізвище, ім'я по батькові	Науковий ступінь, звання	Посада
1.	Половіна Олена Анатоліївна	кандидат педагогічних наук, доцент	завідувач кафедри дошкільної освіти
2.	Пономаренко Тетяна Олександрівна	доктор педагогічних наук, професор	професор кафедри дошкільної освіти
3.	Козак Людмила Василівна	доктор педагогічних наук, професор	професор кафедри дошкільної освіти
4.	Коваленко Олена Володимирівна	кандидат педагогічних наук, доцент	доцент кафедри дошкільної освіти
5.	Гаращенко Лариса Василівна	кандидат педагогічних наук, доцент	доцент кафедри дошкільної освіти
6.	Голота Наталія Миколаївна	кандидат педагогічних наук, доцент	доцент кафедри дошкільної освіти
7.	Карнаухова Антоніна Валеріївна	кандидат педагогічних наук	доцент кафедри дошкільної освіти
8.	Кондратець Інна Вікторівна	кандидат педагогічних наук	доцент кафедри дошкільної освіти
9.	Вертугіна Валентина Миколаївна	кандидат педагогічних наук	ст. викладач кафедри дошкільної освіти
10.	Волинець Юлія Олександрівна	кандидат педагогічних наук	ст. викладач кафедри дошкільної освіти
11.	Літченко Олена Дмитрівна	кандидат педагогічних наук	ст. викладач кафедри дошкільної освіти
12.	Шинкар Тетяна Юріївна	кандидат педагогічних наук	ст. викладач кафедри дошкільної освіти
13.	Науменко Марина Сергіївна		викладач кафедри дошкільної освіти

КДО здійснює підготовку здобувачів освіти денної/заочної форм навчання за освітньо-професійними та освітньо-науковою програмами: 012.00.01 «Дошкільна освіта», 012.00.01 «Дошкільна освіта» (скорочена програма підготовки) – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; 012.00.01 «Дошкільна освіта» – другий (магістерський) рівень вищої освіти; 012.00.01 «Дошкільна освіта» – третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти. КДО є координатором науково-методичного супроводу закладів дошкільної освіти м. Києва та України, співпрацюючи з відділом дошкільної освіти головного управління загальної середньої та дошкільної освіти директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти МОН України, Центром раннього розвитку дитини та дошкільної освіти Національної академії педагогічних наук України, лабораторією психології дошкільника Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, лабораторією дошкільної освіти і виховання Інституту проблем виховання НАПН України, Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти», Державною установою «Український інститут розвитку освіти», ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти», відділами дошкільної освіти управлінь освіти районних в місті Києві державних адміністрацій та іншими інституціями, які опікуються освітою дітей раннього й дошкільного віку. Зокрема, Т. Пономаренко та О. Коваленко є експертками галузевої комісії МОН України з дошкільної педагогіки та психології; О. Половіна – співавторка Державного стандарту дошкільної освіти, професійних стандартів вихователя та керівника закладів дошкільної освіти, членкиня робочої групи з підготовки проекту Закону України «Про дошкільну освіту» (реєстр. № 8030 від 13.09.2022 р.), членкиня Методичної ради Українського інституту розвитку освіти (наказ державної установи «Український інститут розвитку освіти» від 12 жовтня 2023 р. № 158-аг); Т. Пономаренко – співавторка Стандарту вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 «Дошкільна освіта». НПП КДО здійснюють опонування дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук/доктора філософії зі спеціальності 012 Дошкільна освіта, є активними членами ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти» та модераторами/спікерами заходів, які проводяться Асоціацією. НПП КДО координують зусилля науковців та практиків, реалізуючи авторські підходи, визначені в освітній програмі ДИТИНА для дітей 2-7 років і методичних рекомендаціях до них. Упродовж 2023 року було проведено 9 вебінарів, 4 майстер-класи, 18 іміджевих заходів (**усього 31 захід**, що у сукупності на 10 більше порівняно з 2022 роком). Серед них – Всеукраїнський круглий стіл «Сучасний заклад дошкільної освіти: лідерство, диджиталізація, майбутній капітал», Київ, 19 жовтня 2023 та ін.

Про високий рівень фаховості свідчить запрошення НПП КДО спікерами та членами журі заходів Всеукраїнського та міжнародного рівнів: Всеукраїнський фестиваль «Сучасне дошкілля під крилами захисту», 18-22 вересня 2023; Всеукраїнський вебінар «Використання інноваційних технологій у взаємодії з дітьми дошкільного віку» м. Київ, 29 березня 2023 р.; онлайн-курси

підвищення кваліфікації для ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти», теми «Комунікація за творами мистецтва: мотивуємо, оптимізуємо, залюблюємо», 16-18 травня 2023 «Рефлексія. Аналіз результативності професійного навчання» 11 квітня 2023; Всеукраїнська Літня онлайн-школа «Освітні ініціативи» – 2023, Херсон, 5-9 червня 2023; Всеукраїнський вебінар «Плекаємо в малят любов до України засобами мистецтва» Київ, 22 серпня 2023, вебінар «Як протистояти крадіжці інформації: питання збереження авторських прав», 11 травня 2023 спільно з НМУ ім. О. О. Богомольця та ін.

Науково-методичні та практико-орієнтовані матеріали НПП КДО широко популяризуються фаховими часописами «Дошкільне виховання», «Вихователь-методист дошкільного закладу», «Музичний керівник» та апробуються у практику роботи закладів дошкільної освіти України. У 2023 році вийшло **15** таких **публікацій** (у порівнянні з 2022 роком на 7 менше, що компенсується проведенням методичних заходів наживо, оскільки більшість закладів дошкільної освіти у 2023 році потребували безпосередньої професійної комунікації з питань науково-методичного супроводу). Серед статей:

1. Кондратець І. Щоб досягти успіху в професійній діяльності – опануйте мистецтво рефлексії. *Практика управління закладом освіти*. 2023. № 10. С.50–58.

2. Карнаухова А., Голота Н. Діалоговий формат взаємодії як інструмент педагогічного партнерства в освітньому процесі закладу дошкільної освіти. Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Львів–Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 129-133.

3. Літіченко О. Вирушаємо на Марс, або Віртуальна екскурсія в дитячому садку. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2023. №11. С. 27-31.

4. Шинкар Т. Дитина йде до школи: готуємо батьків. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2023. №4. С. 47-51.

5. Половіна О. Артосвіта малюків: орієнтири для вихователя. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2023. № 7. С. 46-53

6. Половіна О. Як залучити до свята дітей, які довго на відвідували дитсадок. *Музичний керівник*. 2023. № 10. С. 18-20. (розміщено у додатку А).

Така співпраця дозволяє імплементувати у підготовку здобувачів освіти сучасні законодавчі, теоретичні, технологічні, методичні напрацювання; створений та апробований викладачами кафедри практико-орієнтований авторський інструментарій освітньої взаємодії; підготувати студентів до викликів сьогодення. Освітні технології, розробки мистецько-творчих форм взаємодії, дієві поради і рекомендації, опубліковані на сторінках часопису «Дошкільне виховання», були високо оцінені вихователями закладів дошкільної освіти України у 2023 році, свідчення чого є грамоти переможців конкурсу освітніх технологій О. Половіної та І. Кондратець.

Відзначаючи активність НПП КДО з питань підтримки позитивного професійного іміджу кафедри у структурі Факультету педагогічної освіти (далі ФПО), Університету, системі столичної дошкільної освіти та освітньому просторі України, окреслюємо на 2024 рік такі завдання: залучення більшої

кількості співробітників кафедри, а також аспірантів спеціальності 012 Дошкільна освіта, до взаємодії у відкритому інформаційному, науковому та освітньому просторі з актуальних питань дошкільної освіти й реалізації запитів практиків і громадськості; продовження традиції надання додаткових освітніх послуг у форматі «Лепбук професійного успіху» для фахівців з дошкільної освіти.

2. Корпоративна культура. Розвиток персоналу.

Серед заходів, які сприяли вивищенню рівня корпоративної культури, розвитку персоналу у 2023 році, варто відзначити проходження НПП КДО стажувань за фаховим, лідерським, дослідницьким, цифровим (17+2 – М. Науменко, І. Кондратець сертифікований курс у грудні 2023) та іншим модулем (10), зокрема Шинкар Т. Ю. Благополуччя дітей та педагогів: дієві інструменти і практики психосоціальної підтримки. Сертифікат № 112, від 31.03.2023 (20-31 березня), 30 год/1 кредит, – **усього 32** сертифікати, що, у порівнянні з 2022 роком, більше на 13.

Розвитку персоналу сприяла організація гостьових лекцій запрошених знаних експертів у сфері дошкільної освіти: І. Кіндрат, Т. Гурковської. До популяризації корпоративної культури, розвитку персоналу мотивували заходи, ініційовані НПП КДО. Серед них – гостьові лекції Волинець Ю.О. для студентів 1-2 курсів спеціальності 012 Дошкільна освіта та 013 Початкова освіта Комунального закладу Київської обласної ради «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж» на тему: «Експериментування з дітьми раннього віку». (1 лютого 2023 року); стратегічна сесія «Культура, компетентність, конкурентоспроможність» для здобувачів вищої освіти за участі стейкхолдерів, успішних випускників, викладачів, модерована Л. Козак, Т. Пономаренко (травень 2023 р.); заходи з академічної доброчесності, модеровані М. Науменко – наукові дебати «Аутсорсинг виконання завдань студентів: академічна недоброчесність чи комерційний продукт?» (25 травня 2023), вебінар «Як протистояти крадіжці інформації: питання збереження авторських прав» (11 травня 2023) спільно з НМУ ім. О.О. Богомольця, презентація Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених Факультету педагогічної освіти (9 жовтня 2023), «Академічна доброчесність здобувача вищої освіти: 10 кроків до самовдосконалення» (31 жовтня 2023) спільно з НМУ ім. О.О. Богомольця тощо.

Розвитку персоналу сприяла участь НПП КДО у науково-практичних заходах, тренінгах, (**усього 16**) серед яких: «Форум як інструмент для активної навчальної діяльності», «Штучний інтелект в роботі викладача», «Креативна середа» з теми «Типологія сучасних викладачів» з Н. Шаповаленко, «Підтримка дітей і педагогів дошкільця в умовах війни», «Дорослішання дорослих: як в часи миру і війни ми стаємо собою», «Ресурси відкритого доступу як інструменти попередження академічної недоброчесності» та ін.

Про розвиток персоналу свідчить отримання державного сертифікату про рівень володіння державною мовою (Рішення Національної комісії зі стандартів

державної мови від «06» 04.2023 р. N 106 «Володіє державною мовою на рівні вільного володіння першого ступеня») Пономаренко Т. О. – УМДН 00167443 і Кондратець І. В. – УМДН 00168328

Позитивна динаміка розвитку персоналу у 2023 році підтверджена отриманням учених звань (доктор педагогічних наук, доцент Козак Л. В. отримала учене звання професора) та здобуванням освіти на третьому (освітньо-науковому) РВО (викладач кафедри Науменко М. С. вступила на навчання в аспірантуру зі спеціальності 012 Дошкільна освіта).

Пріоритетним завданням з питань розвитку персоналу на 2024 р. визначаємо підвищення якісного показника НПП КДО із вченими званнями та науковими ступенями (+2 доценти, 1 доктор педагогічних наук).

3. Освітня стратегія. Якість освіти. Забезпечення освітніх стандартів підготовки здобувачів.

Підготовка бакалаврів, магістрів і аспірантів спеціальності 012 Дошкільна освіта здійснюється з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій та орієнтується на формування досвідченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного вивчення загальних і фахових компетентностей, професійної мобільності й швидкої адаптації до змін. З метою забезпечення якості освіти у 2023 році НПП КДО оновлено **47 робочих** програм, серед них РПНД для здобувачів третього (освітньо-наукового) РВО – 7, другого (магістерського) – 7, першого (бакалаврського) – 17, програми практик – 16; розроблено 10 нових програм, з них РПНД для здобувачів другого (магістерського) РВО – 2, першого (бакалаврського) РВО – 4, програми практик – 4.

Згідно з графіком сертифікації, затвердженим Вченою радою ФПО, за 2023 рік по КДО було сертифіковано 4 ЕНК; у грудні 2023 р. подано на сертифікацію 1 ЕНК «Дитяча література та розвиток мовлення дітей дошкільного віку» для студентів 2-3 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Дошкільна освіта». Станом на 21 грудня 2023 року з'ясовано, що цей ЕНК поданий до наказу як сертифікований. Отже, усього по кафедрі у 2023 році сертифіковано **5 ЕНК**, що відповідає плану сертифікації на 2023 рік.

У сучасних умовах важливою для забезпечення якості освітнього процесу виявилася наявність друкованих посібників, які написані відповідно до робочих програм навчальних дисциплін. У 2023 році на забезпечення навчальної дисципліни «Артосвіта дітей дошкільного віку» мав вийти *навчально-методичний посібник* «Феєрія образів: чую, бачу, дію. Артігри для дітей старшого дошкільного віку» (автор Половіна О. А) у видавництві Київського ун-ту ім. Б. Грінченка. Проте матеріали посібника понад рік знаходяться у редакції і друкованого продукту немає. Тому, визначаємо як завдання на 2024 рік налагодження співпраці з іншими видавництвами.

Якості освіти в умовах змішаного та дистанційного навчання сприяло проведення діагностичного анкетування студентів перших і четвертих курсів денної та заочної форм навчання; оновлення каталогу вибіркових дисциплін для

здобувачів першого, другого та третього РВО; виїзні навчальні заняття (Кондратець І. В. «Дитяча література та розвиток мовлення», тема «Основні завдання з мовленнєвого розвитку дітей та мовна культура педагога», Доб-1-22-4.0д, Бібліотека ім. В. Маяковського (м. Київ, вул. Ентузіастів, 29), 18 жовтня 2023р.; Науменко М. С. «Дитяча література та розвиток мовлення», тема «Методологічні засади формування основ читацької компетентності дітей дошкільного віку», Доб-1-22-4.0д, Бібліотека ім. В. Маяковського (м. Київ, вул. Ентузіастів, 29), 18 жовтня 2023р.; Шинкар Т.Ю. «Університетські студії», тема «Мій університет», Доб-1-23-4.0д, музей Бориса Грінченка (м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, 23 вересня 2023р.); практика в ЗДО та управліннях освіти (В. Вертугіна, Н. Голота, Л. Гаращенко, Т. Шинкар, Л. Козак, О. Коваленко).

Поліпшенню якості підготовки студентів сприяли запрошення знаних науковців та експертів у сфері дошкільної освіти (див. 2. *Корпоративна культура. Розвиток персоналу*). 15 травня 2023р., на запрошення кафедри дошкільної освіти, гостьову лекцію з теми «Mind mapping як візуальний органайзер для ефективного мислення та інтегрованого навчання» для студентів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів та викладачів провела Інна Кіндрат, кандидат педагогічних наук, головна редакторка Вищої школи освітнього менеджменту. 27 квітня 2023 р.; Тетяною Гурковською, головою осередку ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти» м. Києва, психологом-консультантом, стейкхолдером кафедри, проведено гостьову лекцію «Психолого-педагогічний супровід дітей раннього віку» для студентів першого (бакалаврського), другого (магістерського) і третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти, педагогів-практиків ЗДО та науково-педагогічних працівників ЗВО. 22 лютого 2023 року відбулася онлайн-зустріч завідувачів випускових кафедр дошкільної освіти ЗВО України з питань поліпшення, оптимізації освітнього процесу та перспектив підготовки фахівців з дошкільної освіти в сучасних умовах.

У 2023 році було оновлено/змінено 1 ОПП: Затвердження змін до освітньо-професійної програми 012 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, гарант О. Половіна (затверджено рішенням Вченої ради Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка 18 травня 2023 року, протокол № 4). До ОПП було додано навчальний план та опис ОП для здобувачів освіти з терміном навчання 2 роки і 10 міс. Цей процес супроводжувався анкетуванням здобувачів та обговоренням змін до освітніх програм зі стейкхолдерами (усього 2 зустрічі).

Упродовж 2023 року було проведено інформативно-роз'яснювальні консультації зі студентами випускних курсів спеціальності 012 Дошкільна освіта щодо подальшого працевлаштування; консультативні зустрічі зі студентами першого (бакалаврського) РВО щодо продовження навчання на освітніх програмах другого (магістерського) РВО зі спеціальності 012 Дошкільна освіта; затверджено програми державної атестації здобувачів освіти ОПП 012.00.01 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) та програми іспитів до заліково-екзаменаційної сесії ОПП 012.00.01 Дошкільна освіта першого (бакалаврського)

та другого (магістерського) освітніх рівнів; здійснено розподіл за штатними співробітниками навчального навантаження на 2023-2024 н.р; організовано стратегічні сесії гарантів ОПП 012.00.01 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти; оновлено та затверджено теми магістерських досліджень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП 012.00.01 Дошкільна освіта; здійснено моніторинг ефективності, оцінку результатів впровадження та вдосконалення ротаційної моделі виробничої практики студентів IV курсу ОПП 012.00.01 Дошкільна освіта; проведено робочі наради з питань забезпечення якості підготовки фахівців за ОПП 012.00.01 Дошкільна освіта першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти; підготовлено програми вступних іспитів для здобувачів другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) РВО ОПП та ОНП 012.00.01 Дошкільна освіта та ін.

Серед заходів, спрямованих на забезпечення якості освітнього процесу – участь НПП КДО у роботі приймальної комісії з організації вступу до Університету 2023р. на ОПП та ОНП 012.00.01 Дошкільна освіта (серпень-вересень) – Л. Козак, Т. Пономаренко, О. Половіна, Н. Голота, М. Науменко, А. Карнаухова, О. Літченко, Т. Шинкар; оновлення та розміщення рекламних матеріалів для вступників 2023 р. спеціальності 012 Дошкільна освіта на сайті кафедри та у соцмережах: Facebook, ТікТок тощо. Відзначаючи зменшення кількості абітурієнтів на освітні програми бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти (зокрема, магістранти 2022 р. – 115 вступників, у 2023 році – 78, що на 37 менше), незважаючи на посилення профорієнтаційних заходів (онлайн-зустрічі з працівниками ЗДО м. Києва, Київщини, Чернігівщини та інших областей України), розглядаємо це як наслідок непрестижності професії педагога дошкільної освіти, відтоку потенційних абітурієнтів за кордон та на кон'юнктурні спеціальності, складання ЄВІ з іноземної мови як обов'язкової вимоги в умовах вступної кампанії 2023. Низький рівень мотивації до навчання, натомість, бажання отримати диплом, невиправдані очікування полегшеного варіанту навчання та труднощі у виконанні навчального плану зумовили відрахування значної кількості здобувачів освіти на магістерській програмі (7). Відтак, ставимо завдання посилити профорієнтаційну діяльність, спрямовуючи зусилля на пошуки вмотивованих абітурієнтів; оптимізувати проведення опитувань серед здобувачів освіти щодо удосконалення освітніх програм; сприяти популяризації професії вихователя, долучаючись до ініціатив громадських та соціальних інституцій. Серед низки заходів, запланованих на 2024 рік – внесення зміни до ОПП для здобувачів освіти другого (магістерського) РВО; застосування травма-інформованого підходу в навчанні здобувачів освіти у межах реалізації проєкту ФПО «Травма-інформоване навчання студентів: інноваційно-педагогічні практики, супровід, підтримка» (відповідно до плану та етапів реалізації проєкту); сертифікація ЕНК; оновлення робочих програм навчальних дисциплін та програм практик тощо.

4. Взаємодія та підтримка студентів Факультету.

Упродовж 2023 року НПП КДО М. Науменко, Л. Гаращенко, Ю. Волинець, А. Карнаухова, Л. Козак, І. Кондратець, О. Літченко, Т. Шинкар виконували обов'язки кураторів академічних груп і брали участь у роботі школи кураторів та інших заходах, що були передбачені планом роботи кафедри на 2023 рік. Зокрема, у 2023 році було проведено цикл кураторських годин: «Вихователь на захисті дитинства»; «Культура споживання і транслявання інформації в умовах війни»; «Як навчитися розставляти акценти у власному сприйнятті під час війни: визначення критеріїв правди й неправди»; «Психологічна саморегуляція в критичних ситуаціях» «Сучасні діти дошкільного віку, які вони?» та ін. 1 червня 2023 року до Дня захисту дітей було проведено Всеукраїнський вебінар «Свято в дошкільному закладі: втіха чи примус для дітей». Серед низки заходів – участь у шоу-програмі першокурсників «Ось ми які!»; флешмоби «Шевченко світу промовляє», 8-10 березня 2023; «Всеукраїнський диктант єдності», 27 жовтня 2023; «Літературний перформанс» (презентація діяльності АРТСТУДІЇ, табл. 2) 7 грудня 2023р. на базі бібліотеки ім. В. Маяковського в площині Грінченківської декади-2023 та Всеукраїнського тижня читання; конкурс наукових проєктів у рамках Всеукраїнської науково-практичної конференції «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації» (21 квітня 2023): студенти I курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка Кириєнко Анастасія Миколаївна, Крушинська Марія Юріївна, Леснікова Анастасія Олександрівна, Мастерук Дар'я Володимирівна (тема наукового проєкту: «Сторінка у Facebook «Academic integrity: відповідальність за її недотримання». Напрямок: Наука та освіта: утвердження академічної доброчесності та наукової етики. За результатами, підсумку конференції журі визначило проєкт учасників номінацією «Якісний проєкт», у яких студенти спеціальності 012 Дошкільна освіта були активними учасниками та популяризували їх у соціальних мережах. Активність у соціально-громадській роботі виявляли студенти бакалавріату: зокрема Слюнько А. Ю. взяла участь у відкритому патріотичному фестивалі-конкурсі «Народ-герой героїв проявляє» (диплом лауреата), Всеукраїнському патріотичному фестивалі-конкурсі «Будемо жити» – лауреат диплому третього ступеня, Міжнародному онлайн-конкурсі мистецтв «Джерело надії» – лауреат першої і другої премії.

Однак, варто зазначити зниження активності студентів, інертність, байдужість значної частини здобувачів освіти, участь у заходах одних і тих самих студентів, недостатню мотивацію студентів викладачами.

Усвідомлюючи значимість виховних впливів соціально-гуманітарної роботи зі студентами, отримуючи запити від здобувачів освіти на підтримку й супровід, провоковані війною, виокремлюємо на перспективу більш дієву взаємодію зі студентським самоврядуванням і проведення зі студентами неформальних зустрічей, тренінгів та заходів, спрямованих на застосування травма-інформованого підходу у взаємодії зі здобувачами освіти.

ДІЯЛЬНІСТЬ АРТСТУДІЇ

Назва гуртка	Керівники	Кількість занять	Кількість учасників	Звіт про виконану роботу
Артстудія	Кондратець І.В. доцент кафедри дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук Карнаухова А.В., доцент кафедри дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук	5	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведено інтерактивні заходи: <ul style="list-style-type: none"> ❖ «сократівські діалоги» (Тема «Мистецтво театру як засіб формування особистості») ❖ «відкритий мікрофон» (Питання «Чим близькі акторська і педагогічна професії?») ❖ панельна дискусія «Чи можна сформувати в дошкільника глядацьку культуру?» 2. Обговорення книг присвячених риторичному мистецтву (Р.Гандапас, І.Пінтосевич, Р.Кацавець), невербальній культурі (Д.Щербина), мові рухів тіла (А.Піз); книги Коццоліно Мауро «Невербальна комунікація», Євгенії Шестакової «Більше ніж мовлення. Як керувати мімікою, жестами, інтонацією». 3. Перегляд тематичних відео (використання QRкодів з посібника О.Половіної, І.Кондратець «Артосвіта»); відео на каналі TED – аналіз виступів стосовно дикції, пластики й координації тіла. 4. Перегляд художніх фільмів за участю Чарлі Чапліна, серіалу «Теорія брехні». 5. Виконання вправ на інтонування і жестикуляцію (програма «Дитина-2020») 6. Ознайомлення з творчістю Марії Пономаренко, Грицька Бойка, Платона Воронька та Мирослава Дочинця. Вибір віршованих і прозових діалогів. 7. Розподіл на пари між учасниками. Підготовка до інсценування. Вправління в дикції та сценарній пластиці під час проговорювання текстів ролей. 8. Проведення «Літературного перформансу» в бібліотеці ім. В.Маяковського (7.12.2023). Нагородження учасників книгами Мирослава Дочинця. 9. Висвітлення подій заходу на сторінці кафедри дошкільної освіти на Фейсбук. 10. Підготовка 3 частин відео «Літературний перфрманс» для розміщення на YouTube каналі кафедри дошкільної освіти: <ul style="list-style-type: none"> - 1 частина: фольклорні діалоги - 2 частина: віршовані діалоги - 3 частина: діалоги в творах Мирослава Дочинця.

5. Наукова стратегія. Розвиток дослідницької культури, наукометрія, підготовка кадрів вищої кваліфікації.

На кафедрі дошкільної освіти здійснюється підготовка докторів PhD зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. У 2023 році затверджено 2 теми дисертаційних робіт аспірантів першого року навчання спеціальності 012 Дошкільна освіта Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка (листопад 2023 р.). Упродовж року на засіданнях кафедри відбувалися проміжний (грудень) та річний (червень) звіти аспірантів ОНП 012 Дошкільна освіта.

НПП КДО працюють над науковою темою «Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей раннього віку» Державний реєстраційний номер: 0121U113725. Результати проміжних звітів щодо виконання наукової теми кафедри за 2023 рік оприлюднено на Вченій раді Факультету педагогічної освіти 13 червня протокол № 7, 17 жовтня протокол № 9 та Вченій раді Київського університету імені Бориса Грінченка 26 жовтня 2023 року.

26 жовтня 2023 року на засіданні Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка затверджено проміжний звіт про результати реалізації наукової теми кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти «Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей раннього віку» (реєстраційний номер 0121U113725; термін виконання: 2021–2026 рр.; керівник теми: Олена Половіна, кандидат педагогічних наук, доцент). У процесі реалізації наукової теми на першому аналітико-констатувальному етапі (2021-2022 рр.): визначено сутність і структуру базового поняття дослідження; схарактеризовано критерії, показники та діагностовано рівні готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до здійснення психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей раннього віку; вивчено запити практиків (вихователів та вихователів-методистів) ЗДО м. Києва та батьків на психолого-педагогічну підтримку дітей раннього віку під час війни.

На другому прогностично-моделювальному етапі (2023-2024 рр.) триває процес створення й апробації змістово-методичного забезпечення підготовки студентів до супроводу розвитку дітей раннього віку. Визначено змістово-методичне забезпечення як систему взаємодії викладача та студента, що включає, окрім методичного оснащення (навчальних і робочих програм, методичних розробок, дидактичних посібників) такі компоненти, як апробація та впровадження у практику ефективних моделей, методик, технологій. На виконання цього завдання розроблено 24 програми навчальних дисциплін і програми практик, видано посібники, розроблено ЕНК з відповідним контентом. Реалізація завдань відбулася у змісті підготовки – під час навчання і практики та відстежуються змінами тематики наукових робіт - 25% курсових та магістерських робіт, 50% дисертаційних досліджень спеціальності 012 Дошкільна освіта. За напрямками прогностично-моделювального етапу впроваджено технології, які дозволяють оволодіти уміннями діяти в кризових умовах. Використано рефлексійні практики й практики ефективної комунікації, інструментарій навичок екологічно-доцільної поведінки та уміння з будь-яких

залишкових матеріалів зробити дидактичне обладнання, яке можна використати навіть у сховищі або навички екотехнологій хендмейду, які в умовах війни часто дозволяють дитині замінити будь-яку іграшку та багато інших інструментів. Проекція таких змін у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти до психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей раннього віку відбувається на рівні впливу на дитячу субкультуру, субкультуру батьків завдяки реалізації у практику діяльності столичних ЗДО авторських напрацювань викладачів, серед яких:

- здоров'язбереження дітей раннього віку
- сенсорно-пізнавальна діяльність
- основи мистецько-творчої діяльності
- формування мовленнєвої компетентності дітей раннього віку
- формування основ соціально-громадянської компетентності дітей раннього віку та інші.

Результати дослідження імplementовано в освітній процес закладів дошкільної освіти, закладів вищої освіти та презентовано під час педагогічно-просвітницької діяльності (цикл вебінарів «Лепбук професійного успіху», тематичний сегмент онлайн-платформи «Університет батьківства», круглі столи, конференції, семінари практикуми тощо. Результати виконання наукової теми за період з грудня 2021 по жовтень 2023 року представлені 41 статтею, з них 8 SCOPUS/WOS; 4 розділи у монографіях; 3 посібниками 16 матеріалами конференцій та презентовані на спільних заходах міжнародного, всеукраїнського, регіонального міського рівня.

Подальшими кроками реалізації наукової теми визначено:

- апробацію змістово-методичного забезпечення підготовки студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта до здійснення психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей раннього віку в умовах освітнього процесу закладу вищої освіти;
- перевірку ефективності апробованого змістово-методичного забезпечення підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти до психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей раннього віку.

Результатом роботи над науковою темою кафедри стала Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція (з міжнародною участю) «Феномен раннього дитинства: витоки, виклики, виміри» 29 листопада 2023. Науковий захід об'єднав науково-педагогічних працівників Міністерства освіти й науки, Національної академії педагогічних наук, закладів вищої освіти та післядипломної педагогічної освіти; представників управлінських і методичних служб, педагогів закладів дошкільної освіти, здобувачів вищої освіти бакалаврського і магістерського рівнів. В онлайн-конференції взяли участь близько 200 учасників із 12 областей України та представники європейської освітянської спільноти: міжнародний експерт з освіти дітей раннього віку у ЮНІСЕФ, президент освітньо-дослідницького центру Reggio Children (Реджіо-Емілія, Італійська Республіка) Крістіан Фаббі та доцент кафедри дошкільної освіти та догляду за дітьми Міжнародного грецького університету, доктор

філософії з прикладної лінгвістики та педагогіки (Салоніки, Грецька Республіка) Ісаак Пападопулос.

Серед низки науково-методичних заходів, організованих КДО, – Науково-методичний семінар «Іграшка як засіб ідеологічного пливу» спільно з Державним музеєм іграшки, 8 грудня 2023 та ін.

Результати наукових досліджень, здійснених упродовж 2023 року, представлені на наукових заходах всеукраїнського та міжнародного рівнів, а саме: всеукраїнські конференції – 9 (на 3 більше у порівнянні з 2022), міжнародні конференції (14) та конференції з міжнародною участю (2) – **усього 25** (на 12 більше у порівнянні з 2022), науково-методичні вебінари – 9 (*деталізація у додатку А*).

Популяризація результатів наукових досліджень НПП КДО у 2023 році відбувалася через е-ресурси (офіційний веб-сайт Університету, е-журнали, е-репозиторій, Research Gate, соціальні мережі). Показники цитувань за 2023 рік: h-індекс 25, i 10-індекс 85, що демонструє збільшення цитування у порівнянні з 2022 роком (відповідно h-індекс збільшився на 8, i 10-індекс на 39). Публікаційна та презентаційна активність НПП КДО представлена у таблиці 3 та додатку А.

Таблиця 3

Порівняльна таблиця публікаційної та презентаційної активності викладачів КДО

	2021 рік	2022 рік h – індекс 17 i 10 – індекс 46	2023 рік h – індекс 25 i 10 – індекс 85
SCOPUS/WOS	12	8	8 – 4/4 (з них 4 індексація кінець грудня)
Фахові статті	29	23	19
Монографії (у т.ч. міжнародні)	8	3	9 (міжнародних 6)
Статті у виданнях, що входять до наукометричних баз даних (окрім Scopus, WOS) та матеріали конференцій	39	16	6/10 (тези)
Посібники	3	2	-
Інші науково- методичні статті	18	22	15
Участь у науково- практичних заходах, виступи	48	26	56 (25 –конференції 31 інші)

Упродовж 2023 році НПП кафедри брали участь в атестації наукових кадрів як офіційні опоненти: Козак Л. В. – офіційний опонент дисертації Удот Вікторії Федорівни «Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до взаємодії з родинами учасників бойових дій», подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка (диплом Н23№001139 від 09 серпня 2023 року); Половіна О. А. Разова Спеціалізована вчена рада ДФ 44.053.025 Здобувач Крамаренко Валентина Олександрівна. Тема дисертації «Формування креативності у дітей засобами сучасного мистецько-ігрового матеріалу в дошкільних закладах» подана на здобуття ступеня доктора філософії галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, 25 квітня 2023 р.

У 2023 році публікаційна та презентаційна активність НПП КДО у порівнянні з 2022 роком відносно стабільна. Водночас, на 2024 рік кафедра ставить перед собою *завдання* продовжувати роботу над другим (прогностично-моделювальним) етапом наукової теми; підвищити рівень публікаційної активності у міжнародних наукометричних базах та фахових виданнях категорії Б.

6. Інтернаціоналізація.

Міжнародна комунікація НПП КДО забезпечується участю у міжнародних заходах, серед яких:

Міжнародні конференції – 14 (Австрія, Австралія, Іспанія, Італія, Польща) – на 2 більше ніж у 2022 році;

Участь у міжнародному проєкті – 1 (Половіна О. А. «Democracy-Tales», Erasmus KA203). У 2023 році продовжувалася участь НПП КДО у міжнародному проєкті «LEGO Foundation» в Україні відповідно до меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти і науки України та компанією LEGO Foundation (Данія).

НПП КДО здійснюють наукове консультування іноземних здобувачів освіти спеціальності 8D01201 – Дошкільне навчання і виховання (Казахський національний педагогічний університет імені Абая): Тілеубаєва Назгуль, науковий консультант – О. Половіна; Бакетова Магпал, науковий консультант – Т. Пономаренко. Професор Козак Л. В. здійснювала наукове керівництво 2 докторантів, які одержали документи про присудження наукового ступеня: Нурбекової Салтанат Молотівни, докторанта Казахського національного педагогічного університету імені Абая, яка захистила дисертацію на тему «Розвиток креативного потенціалу старших дошкільників за допомогою гри» за освітньою програмою «8D01201 - Дошкільне навчання і виховання» у 2023 році та здобула науковий ступінь доктора філософії (PhD) (диплом PhD00024734981 від 13.04.2023); Тайтелієвої Лаури Рахатівни, докторанта Казахського національного педагогічного університету імені Абая, яка захистила дисертацію на тему «Розвиток готовності майбутніх вихователів дошкільних організацій до інноваційної діяльності» за спеціальністю 6D010100 - Дошкільне навчання і

виховання у 2023 році та здобула науковий ступінь доктора філософії (PhD) (диплом PhD00024861566 від 07.06.2023).

Інтернаціоналізації сприяли заходи кафедри із долученням випускників спеціальності 012 Дошкільна освіта, які працюють в закладах дошкільної освіти зарубіжних країн. Зокрема, 31.05.2023 р. у межах проходження практики студентами 4 курсу ДФН і ЗФН був проведений телеміст, в якому взяли участь випускники Факультету педагогічної освіти Лія Жмак (Франція), Марина Котляр (Німеччина), Наталія Коваленко (США).

Серед нереалізованих завдань, які були визначені на 2023, пріоритетними на 2024 рік окреслюємо укладання договору з Міжнародним центром Лоріса Малагуцці Реджіо чілдрен (Італія) та профільною кафедрою одного із ЗВО Європи.

Резюмуючи діяльність кафедри, констатуємо, що визначені у 2022 році пріоритетні завдання кафедри на 2023 рік виконані:

Щодо першого завдання – вивіщення якісного складу НПП кафедри дошкільної освіти – частково виконано (+ 1 вчене звання «професор»).

Щодо другого завдання – робота над другим (прогностично-моделювальним) етапом наукової теми кафедри – робота триває, свідченням чого є проміжний звіт з наукової теми кафедри на Вченій раді Київського університету імені Бориса Грінченка 26 жовтня 2023 року.

Щодо третього завдання – підвищення публікаційної активності НПП КДО у міжнародних наукометричних базах – визначаємо його як обов'язкове до виконання у 2024 році.

Наукова діяльність

Наукова тема кафедри дошкільної освіти: «Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до психолого-педагогічного супроводу розвитку дітей раннього віку» (реєстраційний номер: 0116U002963).

Відповідальний виконавець науково-дослідної теми: О.А. Половіна

Індекси цитування Google Академії: **h-індекс – 25; i10-індекс – 85**

1	Статті у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus, WOS (8)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ponomarenko, T., Kovalenko, O., Shynkar, T., Harashchenko, L., Holovatenko, T. Development of the Professional Competence of Bachelors in Preschool Education Through Online. <i>Information and Communication Technologies in Education, Research, and Industrial Applications</i>. ICTERI 2023. Communications in Computer and Information Science, vol 1980. Springer, Cham. 2023. 114-128. <i>Журнал індексується у Scopus</i> 2. Harashchenko, L., Kovalenko, O., Kozak, L., Litichenko, O., Sopova, D. The Use of Digital Tools for Mastering Practical Disciplines in the Distance Format of Training Bachelors of Preschool Education. <i>Information and Communication Technologies in Education, Research, and Industrial Applications</i>. ICTERI 2023. Communications in Computer and Information Science, vol 1980. Springer, Cham. 2023. 173-188. https://doi.org/10.1007/978-3-031-48325-7_13 <i>Журнал індексується у Scopus</i> 3. Karnaukhova, A.V., Zahorodnia, L. та Melnyk, I. та Chepil, M. та Karpenko, O. та Marieieva, T. <i>Crisis challenges in societal development and the peculiarities of preparing preschool education specialists in these conditions</i>. Revista De Gestão Social E Ambiental 2023. (17(5)). С.1-16. ISSN 1981-982X. URL: https://doi.org/10.24857/rgsa.v17n5-001 <i>Журнал індексується у Scopus</i> 4. Palamar, B., Palamar, S., Miyer, T., Zhelanova, V., Tukaiev, S., Bondarenko, H., Holota, N. <i>Studying anxiety as a predictor in students to predict the development of burnout</i>. <i>Wiadomości Lekarskie</i>. 2023. №5(1) (LXXV). С. 1054-1061. URL: https://wiadlek.pl/wp-content/uploads/archive/2023/WLek202305.pdf 5. Vrublevsk, T., Matusевич, L., Buhera, Y., Kozak, L., Bilevych, S. The use of project technologies in the training of students. <i>AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research</i>. 2022. Vol. 12, Issue 2. Special Iss. XXXI., P.160-166. URI: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/43271 (проіндексовано в 2023 р., січень) <i>Журнал індексується у Web of Science</i> 6. Pukas, I., Kozak, L., Tsukanova, N., Shulyhina, R., Harashchenko, L. Professional training of future teachers of preschool education institutions to implement the development of child's abilities. <i>Amazonia Investiga</i>, 2023. № 12(62), P. 56-65. URI: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45986 <i>Журнал індексується у Web of Science</i> 7. Vertuhina V., Lutsan N., Struk F., Bulgacova O., Rudiuk T. Formation of civic competence of future teachers in the educational process of higher education. <i>AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research</i>. 2023. Том 13 (Вип. 1). стр. 21-25. Спецвипуск 32 ISSN 1804-7890, 2464-6733. URI: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/44734/ <i>Журнал індексується у Web of Science</i>
---	---	--

		8. Valentyna Vertuhina , Oleksandra Khallo, Olena Bulgakova, Nadiia Kichuk, Svitlana Verbeshuk. Organization of psychological and pedagogical support (accompaniment) of students in higher education institution of Ukraine (2023). <i>AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research</i> . V. 13/02. Issue 2. Special Issue XXXVII. Pp 26-33. <i>Журнал індексується у Web of Science</i> .
2	Статті у виданнях, що входять до наукометричних баз даних (окрім Scopus, WOS) (6)	<p>1. Покотило О., Волинець Ю. Розвиток комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструктивної діяльності. <i>Молодий вчений</i>. 2023. №10 (122). С. 103-109. URL: https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/issue/view/98/115</p> <p>2. Коваленко О.В., Кудак, В.В. Інтерактивні технології як засоби освітнього процесу закладу дошкільної освіти. <i>Молодий вчений</i>. 2023. № 7 (119). С. 37-41. URL: https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5898 https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45994/</p> <p>3. Коваленко О.В., Літиченко О.Д. Сучасний погляд на розвивальне середовище для дітей раннього і дошкільного віку. <i>Grail of Science</i>. 2023. № 34, С. 317-322. URL: https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/08.12.2023/22</p> <p>4. Літиченко О. Д., Проценко Т.В. Цифровий освітній контент для дітей раннього і дошкільного віку. <i>Grail of Science</i>. 2023. №33. С. 358-364. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46965/1/%D0%9E_Litichenko_GS_33_FPO.pdf</p> <p>5. Карнаухова А.В., Голота Н.М. Особливості формування комунікативної компетентності дітей дошкільного віку в освітньому процесі ЗДО. <i>The 12th International scientific and practical conference «Actual issues of the development of science and ensuring the quality of education»</i>. С. 243-247. URL: https://isg-konf.com/actual-issues-of-the-developm...</p> <p>6. Шинкар Т.Ю., Остапенко А.В. Формування міжособистісних стосунків дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності. <i>Grail of Science</i>. 2023. № 33. С. 373-375. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/47010/</p>
3	Фахові видання, що затверджені МОН (20)	<p>1. Волинець Ю.О., Стаднік Н.В., Панченко Т.Л. <i>Методичний супровід впровадження інновацій у заклад дошкільної освіти. Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка</i>. 2023. № 1 (61). С. 233-239. ISSN 2308-4863 URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45251/</p> <p>2. Волинець Ю.О., Стаднік Н.В. <i>Формування дослідницької компетентності майбутніх вихователів дошкільної освіти в умовах дистанційної взаємодії. Перспективи та інновації науки</i>. 2023. № 13 (31). С. 94-105. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46997/</p> <p>3. Волинець Ю.О., Стаднік Н.В., Панченко Т.Л. Організація партнерської взаємодії учасників освітнього процесу у групах раннього віку закладу дошкільної освіти / «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): журнал. № 15(33). 2023. С.1309. 120-132 с. URL: http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/issue/view/190/281</p> <p>4. Коваленко О.В., Випирайло І.В. ЛЕГО-конструювання в контексті інноваційного піклування та сенсорно-пізнавального розвитку дітей раннього віку. <i>Інноваційна педагогіка</i>. 2023. Випуск 61. Том 1. С. 218-221. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45993/</p>

5. **Кондратець І.В.** Психолого-педагогічні умови формування основ читацького інтересу та прийняття художніх творів у дітей раннього віку. *Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 2023. 1 (92). С. 49–54. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45909/>
6. **Кондратець І.В.** Рефлексійний простір як засіб забезпечення емоційної стабільності дітей дошкільного віку в сучасних реаліях. *Електронний збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти*. URL: https://www.zoippo.zp.ua/pages/publications/el_gurnal/pages/vip53.html
7. **Карнаухова А.В., Голота Н.М.** Підготовка майбутніх вихователів до формування комунікативної компетентності дітей дошкільного віку. *Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 2023. №1 (92). С. 35-39. URL: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.92.1....>
8. Ясинська С.М., **Козак Л.В.** Формування дослідницької компетентності дітей старшого дошкільного віку у проектній діяльності. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 14(32) С.552-560 URI: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/47264>
9. Сидоренко О.М., **Козак Л.В.** Формування соціально-громадянської компетентності дітей старшого дошкільного віку засобами музичного мистецтва. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 15(33). С.471-482 URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/47319>
10. Хорошун А.В., **Козак Л.В.** Розвиток креативності майбутніх педагогів методами евристичного навчання. *Перспективи та інновації науки*. 2023. №15(33) С.534-545. URI: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/47336>
11. **Пономаренко Т.О., Науменко М.С.** Формування комунікативної компетентності в дітей шостого року життя у проектній діяльності. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2023. № 9 (1). С. 59-66. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45>
12. **Літіченко О.,** Мастерук Д. Колір у художньо-продуктивній діяльності дітей дошкільного віку. *Освітологічний дискурс*. 2023. Вип. 2(41), С. 23–36. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45965/1/Litichenko_Macteryk_OD_II_2023_FPO.pdf
13. **Літіченко О.Д., Гаращенко Л.В., Шинкар Т.Ю.** Стан процесу організації фізичного виховання дітей раннього віку в умовах закладу дошкільної освіти. *Збірник наукових праць педагогічні науки*. Івано-Франківськ: ВД «Гельветика». 2023. Вип. 2(102). С. 19-24. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46032/1/Harashchenko_Litichenko_Shynkar_PN_2%20%28102%29_FPO.pdf
14. **Вертугіна В.М.,** Кирієнко А.М. Формування навичок професійної комунікації майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі педагогічної практики. *Перспективи та інновації науки*. 2023. №14 (32). С.79-91 URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/47756/>
15. **Вертугіна В.М.,** Ковальчук М. В. Формування пізнавальної активності дітей п'ятого року життя засобом LEGO. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. № 14(28). С.912-924. URL: <https://mail.google.com/mail/u/0/#search/mvkovalchuk.fpo22%40kubg.edu.ua/FMfcgzGwHzDnZRdrXPhcGwRIGXfpTGSJ?projector=1&messagePartId=0.1>

	<p>16. Пономаренко Т.О., Лахман Д.О. Формування основ дослідницької компетентності в дітей третього року життя. <i>Інноваційна педагогіка</i>. Випуск 57. Том 2. 2023. С. 226-229. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/44996/</p> <p>17. Половіна, О.А., Стаднійчук М.А. Творчі здібності дітей третього року життя: акценти, інструменти. <i>Інноваційна педагогіка</i>, № 1 (53). 2022. С. 188-191. (не враховано в 2022) URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/43720/</p> <p>18. Половіна, О.А., Стаднійчук М.А. Природа творчих здібностей дітей третього року життя: філософсько-психологічний аспект. <i>Педагогічна освіта: теорія і практика</i>, № 34 (1). 2023. С. 132-143. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45603/</p> <p>19. Половіна, О. А., В'юнник, В. О. Архітектура розвивального середовища у Реджіо-підході: формуємо самовираження дітей п'ятого року життя <i>Інноваційна педагогіка</i>. 1 (56). 2023. С. 236-242. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45257/</p>
<p>4 Інші статті (не входять ні до фахових, ні до наукових) (15)</p>	<p>1. Кондратець І. Рефлексійні «вітаміни»: техніки для підтримання психологічного здоров'я. <i>Дошкільне виховання</i>. 2023. № 9. С.3–7. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46379/</p> <p>2. Кондратець І. Чи готові ви до змін? <i>Дошкільне виховання</i>. 2023. № 6–7. С.14–17. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46376/</p> <p>3. Кондратець І. Щоб досягти успіху в професійній діяльності – опануйте мистецтво рефлексії. <i>Практика управління закладом освіти</i>, 2023. № 10. С.50–58.</p> <p>4. Карнаухова А.В., Голота Н.М. Діалоговий формат взаємодії як інструмент педагогічного партнерства в освітньому процесі закладу дошкільної освіти. <i>Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології: матеріали міжнародної науково-практичної конференції</i>. Львів–Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 129-133. URL: https://kamts1.kpi.ua/2023/03/25/mizhнародna-nauko...</p> <p>5. Літченко О.Д. Вирушаємо на Марс, або Віртуальна екскурсія в дитячому садку. <i>Вихователь-методист дошкільного закладу</i>. 2023. №11. С. 27-31. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46966/1/%D0%9E_Litichenko_VMDZ_11_2023_FPO.pdf</p> <p>6. Шинкар Т.Ю. Дитина йде до школи: готуємо батьків. <i>Вихователь-методист дошкільного закладу</i>. 2023. №4. С. 47-51. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45290/</p> <p>7. Шинкар Т.Ю. Профілактика екранної залежності в дошкільників. <i>Вихователь-методист дошкільного закладу</i>. 2023. №1. С. 52-56. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45289/</p> <p>8. Літченко О.Д. Світ в об'єктиві, або фотомоделювання в дитячому садку <i>Вихователь-методист дошкільного закладу</i>. 2023. №4. С. 36-40. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45072/1/%D0%9E_Litichenko_VMDZ_04_FPO.pdf</p> <p>9. Пономаренко Т.О., Рудніцька О.П. Спільна з однолітками діяльність як засіб формування предметно-практичної діяльності дітей 5-го року життя. <i>II International scientific and practical conference «Modern Approaches to Problem Solving in Science and Technology»</i> (November 15-17, 2023) Warsaw, Poland, International Science Unity. 2023. P. 293-296</p> <p>10. Пономаренко Т.О., Глазова О.С. Формування позитивного ставлення дітей старшого дошкільного віку до національних і сімейних здоров'язбережувальних традицій в умовах воєнного стану. <i>II International scientific and practical</i></p>

		<p><i>conference «Modern Approaches to Problem Solving in Science and Technology» (November 15-17, 2023) Warsaw, Poland, International Science Unity. 2023. P. 297-302.</i></p> <p>11. Половіна О.А. Музичний репертуар: визначальне і другорядне. <i>Музичний керівник</i> 2023. № 1. С. 9-12. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/44288/</p> <p>12. Половіна О.А. Сучасне свято в ЗДО: змінити не можна продовжувати <i>Музичний керівник</i>. 2023. № 4. С. 4-9. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45083/</p> <p>13. Половіна О.А. Мистецькі спілкування як основа формування культури дошкільників. <i>Дошкільне виховання</i>. 2023. № 5. С. 11-14. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45444/</p> <p>14. Половіна О.А. Артосвіта малюків: орієнтири для вихователя. <i>Вихователь-методист дошкільного закладу</i>. 2023. № 7. С. 46-53. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46727/</p> <p>15. Половіна О.А. Як залучити до свята дітей, які довго на відвідували дитсадок. <i>Музичний керівник</i> 2023. № 10. С. 18-20. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46728/</p>
5	<p>Монографії (колективні) (9)</p>	<p>1. Половіна О.А., Кондратець І.В. Технологія мистецької рефлексії і образотворення: вектор нової стратегії підготовки майбутніх вихователів. <i>Нова стратегія професійної підготовки педагога в умовах євроінтеграції: монографія</i>. Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2023. С. 474-493. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46908/</p> <p>2. Карнаухова А.В., Голота Н.М. Практична спрямованість професійної підготовки сучасного педагога. <i>Нова стратегія професійної підготовки педагога в умовах євроінтеграції: монографія</i>. Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2023. С. 382-408. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46908/</p> <p>3. Гаращенко Л.В., Бєленька Г.В. Особливості нової освітньо-професійної програми зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. <i>Нова стратегія професійної підготовки педагога в умовах євроінтеграції: монографія</i>. Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2023. С. 325-346. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46908/</p> <p>4. Половіна О.А., Кондратець І.В., Шинкар Т.Ю. Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини раннього віку: принципи підготовки фахівців. <i>Preschool and primary education in European integration and national dimensions: scientific monograph</i>. Riga: Baltija Publishing, Latvia. 2023. С. 78-93. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46380/</p> <p>5. Пономаренко Т.О., Шинкар Т.Ю. Становлення готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до формування основ соціально-громадянської компетентності дітей раннього віку. <i>Theoretical and practical aspects of science development: scientific monograph</i>. 2023. Part 2. Riga: Publishing House «Baltija Publishing». С. 320-345. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/cgi/users/home?screen=EPrint%3A%3AView&eprintid=46750</p> <p>6. Коваленко О.В., Шинкар Т.Ю. Підготовка майбутніх дошкільних педагогів до супроводу сюжетно-рольових ігор дітей третього року життя. <i>Theoretical and practical aspects of science development: scientific monograph</i>. 2023. Part 2. Riga: Publishing House «Baltija Publishing». С. 238-257. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46759/</p> <p>7. Пономаренко Т.О., Шинкар Т.Ю., Гаращенко Л.В. Становлення професійних умінь майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти з формування основ соціально громадянської компетентності дітей раннього віку. <i>Contemporary</i></p>

	<p>technologies and society: innovations, artificial intelligence, and challenges: Collective Scientific Monograph. 2023. The University of Technology in Katowice Press, Poland, Katowice. С. 272-279 URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46764/</p> <p>8. Karnaukhova, A., Holota, N. <i>Організація педагогічного партнерства в ЗДО як умова забезпечення якості освіти дітей раннього та дошкільного віку.</i> Preschool and primary education in European integration and national dimensions: scientific monograph. Baltija Publishing, Latvia, Riga. 2023. С. 66-77. URL: http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catal...</p> <p>9. Tetiana Ponomarenko, Oksana Kuzina. Formation of cognitive activity in children of older preschool age. The scientific paradigm in the context of technological development and social change: scientific monograph. Part 2. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. P. 389-409.</p>
<p>6 Участь у міжнародних і всеукраїнських конференціях</p>	<p style="text-align: center;">Міжнародні конференції – 15</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародна науково-практична конференція «Promising ways of information technology development». Spain (Bilbao), 13-15 листопада 2023. <ul style="list-style-type: none"> - Волинець Ю.О., Садікова А.М. Особливості формування конструктивних навичок дітей раннього віку у предметно-маніпулятивній діяльності з будівельним матеріалом. - Волинець Ю.О., Снітко Я.В. Розвиток дослідницьких умінь дітей старшого дошкільного віку в процесі дитячого експериментування та винахідництва. - Волинець Ю.О., Микитенко К.Р. Розвиток конструктивних умінь дітей старшого дошкільного віку: теоретичний аспект. 2. Міжнародна науково-практична конференція «Science, modern trends and society». Spain (Bilbao), 14-16 серпня, 2023. <ul style="list-style-type: none"> - Волинець Ю.О., Покотило О.А. Розвиток комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі конструктивної діяльності: теоретичний аспект. 3. Міжнародна науково-практична конференція «Problematic questions of science and problems of development». Germany (Berlin), 30 жовтня – 1 листопада 2023. <ul style="list-style-type: none"> - Волинець Ю.О., Лісова М.П. Теоретичні засади формування конструктивно-моделювальних умінь дітей старшого дошкільного віку засобом lego-конструктора. 4. Міжнародна науково-практична конференція «Наука про постіндустріальне суспільство: процеси глобалізації та трансформації» с. 317-322. Вінниця-Відень, 08 грудня 2023. <ul style="list-style-type: none"> - Коваленко О.В., Літіченко О.Д. «Сучасний погляд на розвивальне середовище для дітей раннього і дошкільного віку (и). 5. II Міжнародна науково-практична «Scientific vector of various sphere' development: reality and future trends». Вінниця – Відень, 10 листопада 2023. <ul style="list-style-type: none"> - Літіченко О.Д. Проценко Т. В. Цифровий освітній контент для дітей раннього і дошкільного віку. - Шинкар Т.Ю., Остапенко А.В. Формування міжособистісних стосунків дітей старшого дошкільного віку в ігровій діяльності.

- **Вертугіна В.М.,** Кирієнко А.М. Формування навичок професійної комунікації майбутніх вихователів у групах дітей раннього віку засобом педагогічної практики (тези).
- 6. IV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм». Кременчук, 17 березня 2023.
- **Коваленко О.В.,** Випирайло, І.В. «ЛЕГО-конструювання як метод формування сенсорних компетентностей дітей дошкільного віку». URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45217/> (тези).
- 7. Міжнародна науково-практична конференція «Освіта та наука крізь виклики сьогодення». Запоріжжя, 17-19 травня 2023.
- **Кондратець І.В.** Рефлексійний простір як засіб забезпечення емоційної стабільності дітей дошкільного віку в сучасних реаліях.
- 8. Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини раннього віку: принципи підготовки фахівців». Суми, 16 червня 2023.
- **Кондратець І.В.** Preschool and primary education in European integration and national dimensions.
- 9. Міжнародна науково-практична конференція «Europeanization of the educational environment: realities and prospects». Польща, 15 вересня 2023.
- **Карнаухова А. В.** Організація педагогічного партнерства в ЗДО як умова забезпечення якості освіти дітей раннього та дошкільного віку.
- 10. Міжнародна науково-практична конференція «Actual issues of the development of science and ensuring the quality of education». Італія, 28 березня 2023.
- **Карнаухова А. В.** Діалоговий формат взаємодії як інструмент педагогічного партнерства в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.
- **Голота Н.М.** Actual issues of the development of science and ensuring the quality of education
- 11. Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології». Запоріжжя, 14–15 квітня 2023.
- **Карнаухова А.В., Голота Н.М.** Діалоговий формат взаємодії як інструмент педагогічного партнерства в освітньому процесі закладу дошкільної освіти
- 12. Міжнародна конференція «Information and Communication Technologies in Education, Research, and Industrial Applications. 18th International Conference», ICTERI 2023, Ivano-Frankivsk, Ukraine, September 18–22, 2023.
- **Harashchenko, L., Kovalenko, O., Kozak, L., Litichenko, O., Sopova, D.** The Use of Digital Tools for Mastering Practical Disciplines in the Distance Format of Training Bachelors of Preschool Education.
- **Ponomarenko, T., Kovalenko, O., Shynkar, T., Harashchenko, L., Holovatenko, T.** Development of the Professional Competence of Bachelors in Preschool Education Through Online.
- 13. Огнев'юківські читання «Освіта — сутність часу». Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 10 квітня 2023 року

- **Половіна О.А.** участь у аналітичному колоквиумі «Освітологічні виміри ціннісно-орієнтованої професіоналізації сучасного фахівця».
- **Козак Л.В.** Ціннісні орієнтири підготовки професіоналів у науковій спадщині Віктора Огнев'юка (**спікер**).
- 14. V International Scientific and Theoretical Conference «Current issues of science, prospects and challenges». Sydney, Australia. November 17, 2023.
- **Вертугіна В.М.,** Васалатій Л.А. STEM-освіта в дошкільлі: теоретичний аспект (тези)
- 15. II Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні підходи до вирішення проблем у науці та техніці». Варшава (Польща), 5-17 листопада 2023.
- **Пономаренко Т.О.** Спільна з однолітками діяльність як засіб формування предметно-практичної діяльності дітей 5-го року життя.
- **Пономаренко Т.О.** Формування позитивного ставлення дітей старшого дошкільного віку до національних і сімейних здоров'язбережувальних традицій в умовах воєнного стану.

Всеукраїнські конференції – 10

1. Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція (з міжнародною участю) «Феномен раннього дитинства: витоки, виклики, виміри. Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція». Київ, 29 листопада 2023.
- **Половіна О.А.** Підготовка вихователя закладу дошкільної освіти в умовах невизначеності: від реакції до дії (**модератор, спікер**)
 - **Волинець Ю.О.,** Н.В. Стаднік. Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти до психолого-педагогічного супроводу дітей раннього віку з конструктивної діяльності.
 - **Коваленко О.В.** Особливості підготовки майбутніх дошкільних педагогів до облаштування розвивального простору дітей раннього віку (**спікер**)
 - **Шинкар Т.Ю.** Особливості ігрової взаємодії з дітьми раннього віку в умовах закладу дошкільної освіти
 - **Кондратець І.В.** Рефлексійний ракурс: особливості педагогічного супроводу дітей раннього віку в умовах невизначеності (**спікер**)
 - **Карнаухова А. В.** Підготовка майбутніх вихователів до формування комунікативної компетентності дітей раннього віку.
 - **Голота Н.М.** Підготовка майбутніх вихователів до формування комунікативної компетентності дітей раннього віку.
 - **Козак Л.В.** Проблеми і перспективи розвитку освіти дітей раннього віку в контексті парадигмальних зрушень (**спікер**)
 - **Літіченко О.Д.** Підготовка бакалаврів дошкільної освіти до психолого- педагогічного супроводу художньо-продуктивної діяльності дітей раннього віку.
 - **Вертугіна В.М.** Педагогічна практика в групах дітей раннього віку: методичний супровід формування навичок професійної комунікації майбутніх вихователів.
 - **Пономаренко Т.О.** Соціологічні основи феномену раннього дитинства (**спікер**)

- **Науменко М.С.** Передумови формування комунікативної компетентності дітей раннього віку: соціологічний вимір
- 2. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Система наступності в розвитку професійної мобільності майбутніх педагогів». Біла Церква, 27 квітня 2023.
- **Волинець Ю.О.** Наступність дошкільної та початкової освіти: теорія та практика.
- 3. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку. Переяслав, 17 березня 2023.
- **Коваленко О.В.,** Дергунова О.О. «Педагогічний супровід ігор дітей раннього віку в укритті: проблеми та шляхи їх вирішення». С. 35-38. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/44747/> (тези).
- 4. Всеукраїнська науково-практична «Актуальні проблеми дошкільної освіти: виклики та пріоритети». Глухів, 18-20 жовтня 2023.
- **Коваленко О.В.** Методичний супровід сенсорно-пізнавального розвитку дітей третього року життя.
- **Коваленко О.В.,** Випирайло І.В. Педагогічний супровід сенсорно-пізнавального розвитку дітей третього року життя засобом Лего-конструювання.
- **Козак Л.В.** Інноваційні тенденції професійної підготовки фахівців з дошкільної освіти в Україні.
- **Лігіченко О.Д.** Створення електронного освітнього контенту для дітей раннього й дошкільного віку.
- **Пономаренко Т.О.** Становлення здатності майбутніх вихователів до формування соціально-громадянської компетентності дітей раннього віку.
- **Науменко М.С.** Формування комунікативної компетентності дітей шостого року життя у проєктній діяльності.
- **Гарашенко Л.В.** Фахова підготовка майбутніх вихователів до реалізації завдань фізичного виховання дітей раннього віку
- 5. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Освітній процес у закладах дошкільної освіти в умовах воєнного стану: теорія, практика, інноватика». Київ, 15 вересня 2023.
- **Половіна О.А.** Феномен дитинства в умовах сучасного українського суспільства»; модератор секції «Діти раннього віку: піклування та освітній розвиток
- **Коваленко О.В.** Особливості психолого-педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей третього року життя.
- **Коваленко О.В.,** Випирайло І.В. Особливості використання конструктора Lego в освітній взаємодії з дітьми третього року життя.
- **Коваленко О.В.,** Дергунова О.О. Особливості психолого-педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей третього року життя.
- **Коваленко О.В.,** Кудак В.В. Особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітній взаємодії з дітьми раннього віку.
- **Кондратець І.В.** Психолого-педагогічний супровід розвитку сприймання дітей раннього віку.
- **Вертугіна В.М.** Формування навичок професійної комунікації майбутніх вихователів засобом педагогічної практики

	6. Всеукраїнська науково-практична конференція «Тенденції та перспективи розвитку сучасної освіти в Україні». Херсон, 28 листопада 2023. - Кондратець І.В. «Психолого-педагогічний супровід раннього дитинства в умовах воєнного стану» (спікер) 7. VI Всеукраїнська науково-практична конференція «Дитинство XXI століття: інноваційна освіта». м. Кременчук, 27 жовтня 2023. - Карнаухова А. В., Голота Н. М. Педагогічне партнерство як засіб забезпечення якості дошкільної освіти (спікер)- Половіна О.А. Підготовка вихователів: дії заради змін 8. Всеукраїнська науково-практична конференція «ЦИФРОВА ОСВІТА: сучасні реалії та перспективи розвитку». Запоріжжя, 26 жовтня 2023. - Лігіченко О.Д. Актуальні проблеми цифрової освіти. 9. Всеукраїнська науково-практична конференція (з міжнародною участю) Фребелівська педагогіка в сучасній освіті: вимоги, тренди, перспективи. Херсон -Івано-Франківськ, 20-21 травня 2023. - Лігіченко О.Д. Пухнастий дріт як засіб сенсорного розвитку дітей дошкільного віку. 10. Науменко М.С. Всеукраїнська науково-практична конференція «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації». Київ, 21 квітня 2023.